Notulen: Panelbijeenkomst zbo-begroting 2024 (plenaire deel)
Maandag 6 november 2023 13.30-14.45 uur, zowel fysiek als via Teams

Aanwezig
Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
Verbond van Verzekeraars (VvV)
Holland Quaestor (HQ)
Vereniging van Vermogensbeheerders & Adviseurs (VV&A)
Association of Proprietary Traders (APT)
Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VBNL)
Nederlandse Vereniging van Geldtransactiekantoren (NVGTK)
Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)
Pensioenfederatie (PF)
Zorgverzekeraars Nederland (ZN)
Verenigde Betaal Instellingen Nederland (VBIN)
Ministerie van Financiën (MinFin)
De Nederlandsche Bank (DNB)

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom in deze hybride bijeenkomst. Na een korte voorstelronde licht de voorzitter de agenda toe en geeft hierbij aan dat het een volle agenda is. Tijdens de presentaties vanuit DNB is er ruimte voor korte toelichtende vragen. Inhoudelijke en sectorspecifieke vragen kunnen gesteld worden aan het eind of in de breakout sessies. Voorafgaand aan de toelichting vanuit DNB vraagt Holland Quaestor de reactie van MinFin en DNB m.b.t. de ingezonden brief vanuit de koepelorganisaties.
De NVB geeft aan dat dit onderwerp verleden week ook is besproken in de panelbijeenkomst van de AFM. De NVB schetst kort de achtergrond van de brief. Verzoek aan MinFin is om de overheidsbijdrage terug te laten keren, dit om de prikkel tot efficiëntie beter te borgen.
VvV licht daarbij toe dat dit een gezamenlijk en breed gedragen verzoek is en ook al vaker punt van discussie is geweest. Het betreft een dilemma tussen meer benodigde activiteiten en toenemende kosten van de toezichthouders die gefinancierd moeten worden. Dit kan gezien worden als een onderdeel van de bredere publieke taken.
De voorzitter stelt voor om dit punt aan te laten sluiten bij het agendapunt inzake ‘werkgroep heffingen’. De panelleden gaan akkoord.

De voorzitter vervolgt met de algemene toelichting. DNB dient een zbo-begroting op kader in.
DNB geeft een toelichting op de taak Toezicht. Zij licht de toezichtprioriteiten 2024 binnen de drie speerpunten uit de Visie op Toezicht 2021-2024 toe, die in lijn zijn met afgelopen jaar. Volgend jaar zal er een nieuwe Visie op Toezicht komen gelijktijdig met het kostenkader 2025-2028.
Wat betreft duurzaamheid stuurt DNB op een betere beheersing van duurzaamheidsrisico’s door de financiële sector. In 2023 is de gids voor de beheersing van klimaat- en milieurisico’s gepubliceerd en is een nulmeting uitgevoerd. In 2024 gaat DNB met financiële instellingen in gesprek over de integratie hiervan in hun bedrijfsvoering. Daarnaast voert DNB risico-identificerende gesprekken, deep-dives en on-site onderzoeken uit.
VvV bevestigt het belang van het onderwerp beheersing van milieu- en klimaatrisico’s en vraagt naar de trial & error methodiek en de snelheid van het ingrijpen.

DNB geeft aan dat veel instellingen al een commitment hebben afgegeven aan het klimaatakkoord. DNB gaat hier in haar toezicht naar kijken. Het gaat enerzijds om het faciliteren en stimuleren en anderzijds om het toepassen van de toezichtbenadering ‘doen wat je belooft’. Het gaat erom dat instellingen duurzaamheid in hun bedrijfsvoering inpassen en uiteindelijk dat het impact heeft op de keten.

VvV merkt op dat er ook instellingen zijn die niet dit commitment hebben afgegeven. DNB geeft aan dat dit een goed punt is en dat een onderdeel van de aanpak is om iedereen zover te krijgen.
NVB merkt op dat er zorg is over de toenemende rapportageverplichtingen: ook in dit geval is proportionaliteit van belang.

Tot slot heeft het toezicht op financieel economische criminaliteit onverminderd prioriteit. DNB noemt in dit verband het DNB-rapport “Van herstel naar balans”, de uitkomsten van de rondetafelgesprekken en meerdere (internationale) evaluaties. De uitkomsten hiervan zijn door DNB meegenomen in de herziening van de Leidraad Wwft, die momenteel wordt geconsulteerd. DNB nodigt de panelleden uit om hierop te reageren. Ook blijft de naleving en modernisering van de sanctiewet belangrijk. DNB investeert actief in de samenwerking in Europees en internationaal verband. Hierbij is ook te denken aan de toekomstige Europese AMLA.

NVB vraagt naar een beeld van de extra kosten en de bekostiging, daarbij verwijzend naar het feit dat de verwachtingen met betrekking tot het SSM ook niet geheel zijn uitgekomen. Het idee is dat de rekeningen verschuiven en niet toenemen.
DNB geeft aan dat bij het SSM nog steeds 80% van het toezicht wordt uitgevoerd door de NCA’s en 20% door de ECB. De AMLA vergt zeker nog verdere afstemming en ook vanuit DNB is de vraag gesteld hoe de AMLA verder vormgegeven gaat worden. AMLA gaat zich richten op harmonisatie van het toezicht, maar zal ook direct toezicht uitvoeren.
MinFin onderschrijft dat het beeld nog niet geheel duidelijk is. Er worden scherpe gesprekken gevoerd over de kosten, maar er worden geen toezeggingen gedaan.
DNB merkt op dat het niet reëel is te denken dat het geheel van de toezichtkosten op Europees niveau lager zal zijn dan de delen. NVB erkent dat, maar geeft aan dat zij wel verwacht dat de kosten niet exponentieel omhoog gaan.

DNB vervolgt met de toelichting op de deelsectoren. De concept zbo-begroting voor Toezicht stijgt van € 220,2 mln in 2023 naar € 234,5 mln in 2024. Deze stijging is te verklaren door de loon- en prijsbijstelling. De inschatting van DNB voor de inzet in 2024 ligt in lijn met de verwachte opschaling, die ten grondslag lag aan de ophoging van het kostenkader. De zbo-begroting blijft binnen het afgesproken kostenkader 2021-2024.

De inzet van DNB voor de verschillende sectoren wordt in de break-out sessies nader toegelicht.
VV&A geeft aan dat het de BOBI’s mist in het overzicht. DNB geeft aan dat deze later terugkomen in het financiële en plenaire gedeelte. De toelichting op deelsectoren in de presentatie betreft alleen de wijzigingen groter dan 5% en/of groter dan € 1 miljoen.

De voorzitter geeft een korte toelichting op de ontwikkelingen van Resolutie en DGS voor 2024. In 2024 zal DNB verder bouwen aan de bestaande prioriteiten en aandacht besteden aan belangrijke nieuwe ontwikkelingen, waaronder meerdere Europese wetgevingstrajecten en de strategische herziening die de SRB momenteel binnen het SRM uitvoert. De concept zbo-begroting voor Resolutie en DGS stijgt van € 22,2 miljoen in 2023 naar € 22,8 miljoen in 2024. De stijging is te verklaren door de loon- en prijsbijstelling en wordt deels beperkt door een lichte afname van de fte’s voor Resolutie banken. De zbo-begroting blijft binnen de afgesproken kaders van het kostenkader 2021-2024.

DNB licht het financiële gedeelte toe. Zoals al door de voorzitter is toegelicht, dient DNB een zbo-begroting op kader in. De begroting van 2024 is het laatste jaar van het huidige kostenkader. Alle afspraken uit het kostenkader zijn door DNB in de begroting verwerkt, zowel de intensiveringen als de besparingen.

Het meerjarig beeld van de zbo-begroting wordt toegelicht, waar zowel verhogingen als verlagingen in terugkomen. Sinds 2021 heeft DNB € 13 miljoen aan taakstellingen opgenomen, die vooral gerealiseerd zijn door efficiëntere uitvoering van de hoofdprocessen van DNB. De loon- en prijsbijstelling bedraagt in door de jaren heen € 32 miljoen. Daarnaast loopt de uitbreiding en intensivering van het takenpakket, zoals de voorbereiding voor de transitie naar Wtp, op tot € 16 miljoen. Tot slot loopt de infasering datadiensten vanaf 2022 gedurende vier jaar met € 2,5 miljoen op.

DNB presenteert de deelbegroting per doelgroep. Ook hiervoor geldt dat de delta's met name het gevolg zijn van loon- en prijs bijstellingen. Details qua inzet in fte kunnen in de breakouts behandeld worden. De BOBI's, waar eerder naar gevraagd werd, komen in dit overzicht terug.

VvV vraagt toelichting op de verhouding van de deelbegroting tussen zorgverzekeraars en verzekeraars en ook de delta ten opzichte van 2023, aangezien de daadwerkelijke verhouding tussen zorgverzekeraars en verzekeraars niet gelijk is aan de kostenverdeling.

DNB geeft aan dat deze verhouding voortkomt uit het risicogebaseerd toezicht op deze sector. Verder zal hier in de breakout sessie op worden ingegaan.

NVB geeft aan dat niet direct de uiteindelijke besparingen van de Digitale Strategie te zien zijn.

DNB verwijst naar de slide met de ontwikkeling Kostenkader 2021-2024. In deze slide staan de taakstellingen vermeld. De efficiency als gevolg van digitalisering is in het kader opgenomen als taakstelling.

De NVB merkt op dat op het geheel een besparing van € 3,6 miljoen beperkt is, waarop DNB aangeeft dat het niet alleen besparingen aan de DNB kant, maar ook aan de kant van de instellingen oplevert.

DNB licht de Digitale Strategie Toezicht toe. De Digitale Strategie is gebaseerd op vier pijlers die zijn weergegeven in de presentatie. Voor 2024 richt de digitale strategie van DNB zich op verbeteringen die het gebruik van digitale tools bevorderen en vereenvoudigen en op investeringen in een nieuw datalandschap. Door het doorontwikkelen en aan elkaar koppelen van digitale deeloplossingen die in voorgaande jaren gerealiseerd zijn, maakt DNB in 2024 de stap naar een robuuste digitale ondersteuning van de toezicht-kernprocessen.

Met de blik op de toekomst richt DNB zich in 2024 onder andere op Data en Artificial Intelligence. Omdat succesvol gebruik van digitale tooling sterk afhankelijk is van de kwaliteit en beschikbaarheid van data, start DNB in 2024 met de transitie naar een nieuw datalandschap voor Toezicht; een belangrijk onderdeel hiervan is de transitie naar de cloud en een nieuw dataplatform. DNB moet nu migreren. Dit vernieuwde datalandschap borgt dat DNB ook in de toekomst data veilig toegankelijk kan maken en maakt het mogelijk om de toenemende hoeveelheid data te verwerken. De totale transitie naar het nieuwe datalandschap duurt voort tot na 2024. De investering is nu gestart voor de toekomst.

De VvV vraagt naar het omslagpunt in de digitale strategie, wanneer gaan de kosten naar beneden? DNB geeft aan dat de aanpak van DNB gericht is op het voorkomen van sterk stijgende IT kosten. Er zijn veel factoren die kosten omhoog kunnen stuwen. Daarom richt DNB zich bij digitalisering op standaardisering. Het moet voor iedereen werken, maar het hoeft niet voor iedereen perfect te zijn, dat is gewoon te duur. Daarom streven we naar een tevredenheid van een 7.

DUFAS is geïnteresseerd of in kaart gebracht is of gaat worden wat de kostenbesparing is bij onder toezicht staande instellingen. DNB verwijst naar dataloop. Hierbij is, met een brede range, in kaart gebracht welke besparingen er verwacht worden door de deelnemende instellingen. Ook is via het iForum onderzoek gedaan naar dubbele uitvragen en mogelijkheden om met techniek de indirecte kosten voor de sector te verlagen. Suggesties daartoe zijn altijd welkom.

De VvV verzoekt om een toelichting over de migratie van het datalandschap. DNB geeft aan dat dit migratie naar een nieuwe leverancier betreft vanuit het oogpunt van life-cycle-management. De financiële instellingen moeten daar in principe niets of niet veel van merken, behalve dat een aantal, voornamelijk interne, stappen geïntegreerd gaat worden. DNB realiseert zich dat, los van de migratie naar het nieuwe datalandschap, data wel steeds belangrijker wordt in het Toezicht van DNB en we daar ook extra of aangepaste data verzoeken voor hebben geïntroduceerd en dat dit tijd vraagt van instellingen.

De voorzitter geeft MinFin het woord met betrekking tot de werkgroep heffingen. MinFin start met de ingekomen brief en geeft daarbij aan dat een dialoog mogelijk is. In de brief staat de veronderstelling dat financieel anders gekeken zou worden naar de kostenontwikkeling en efficiency van de toezichthouder wanneer er sprake zou zijn van een overheidsbijdrage. MinFin onderstreept dat dit niet het geval is – de intensiteit en inzet van de gesprekken tussen DNB en MinFin over kostenontwikkeling en efficiency is even scherp, ongeacht of er wel of geen overheidsbijdrage is. In eerdere panelbijeenkomsten is toelichting gegeven op de stand van zaken omtrent de Werkgroep Heffingen. In het rapport van de werkgroep zijn oplossingsrichtingen verkend voor een aantal knelpunten in de bekostigingssystematiek. Een daarvan was de stijgende kosten voor het integriteitstoezicht. Het rapport van de werkgroep zag de introductie van een overheidsbijdrage als mogelijke oplossing, waar de ingezonden brief van de koepels over gaat. In de afgelopen tijd zijn de bestuurlijke en politieke haalbaarheid van zo'n overheidsbijdrage onderzocht.

Over de (her)introductie van een overheidsbijdrage is intensief overleg geweest, zowel binnen MinFin als met DNB/AFM, en ook op hoogambtelijk niveau. Het besluitvormingstraject is echter ingehaald door de politieke realiteit: de demissionaire status van het kabinet heeft gevolgen gehad voor de mogelijkheid van politieke besluitvorming. Vanwege deze ontwikkelingen is er geen mogelijkheid om te beslissen over grote, beleidsinhoudelijke onderwerpen, zoals een eventuele overheidsbijdrage voor integriteitstoezicht.

Zodra er een nieuw kabinet is, wordt dit onderwerp weer onder de aandacht gebracht. Uiteraard neemt MinFin notie van de brief van de koepels en neemt deze input mee in een mogelijk toekomstig besluitvormingstraject.

Ondanks de demissionaire status van het kabinet is een aantal praktische beslispunten uit het rapport van de werkgroep Heffingen aan de minister voorgelegd om de problematiek in het integriteitstoezicht te verlichten. De minister heeft besloten om, waar dat noodzakelijk is, minder degressieve tarieven te hanteren. Daardoor gaan grotere instellingen meer betalen wanneer de kosten te zwaar op de kleinste instellingen drukken. De heffingsreserve kan sinds dit jaar incidenteel worden ingezet ter dekking van disproportionele toezichtkosten. Dan gaat het bijvoorbeeld om hoge kosten door rechterlijke uitspraken, protocoldossiers of voorbereiding van nieuwe regelgeving. De werkgroep heffingen heeft ook voorgesteld om de leges van DNB te verhogen, zodat de sector minder meebetaalt aan de kosten voor nieuwe toetreders. De minister heeft deze aanbeveling overgenomen. MinFin kijkt de komende tijd met DNB welke tarieven een goede balans bieden tussen kostendekkendheid en markttoegang. De sector zal daarbij worden betrokken. Daarnaast zal in 2024 de evaluatie van de Wbft 2019 plaatsvinden. Met een brede blik zal dan naar de hele bekostigingssystematiek gekeken worden, waarbij ook de signalen uit de sector betrokken worden. Uiteraard gelden ook hier de gebruikelijke disclaimers ten aanzien van bestuurlijke en politieke besluitvorming.

Holland Quaestor geeft aan bezorgd te zijn dat dit niet geregeld is voor het volgende kostenkader. MinFin reageert dat het kostenkader om de hoogte van de begroting gaat, niet om de wijze van financiering en dat deze discussie daarmee los staat hiervan.

De NVB geeft aan graag de dialoog aan te gaan. Holland Quaestor verzoekt ook om aan te geven wat er van de koepels verwacht wordt in dezen. MinFin geeft aan dat het signaal helder is en dat de sector zeker op de lijst staat om betrokken te worden bij de evaluatie.

VvV vraagt of dit onderwerp ingebracht kan worden op de politieke agenda bij de formatie. MinFin geeft aan dat alleen onderwerpen worden ingebracht indien daarom gevraagd wordt en niet de mogelijkheid bestaat proactief onderwerpen op de agenda te zetten bij de formatie. Het staat de sector vrij om zelf deze onderwerpen onder de politieke aandacht te brengen.

De voorzitter geeft aan dat DNB achter de conclusies van de werkgroep heffingen staat, maar dat het politieke besluit leidend is.

VV&A vraagt waar de genoemde brief landt. MinFin geeft normaals aan geen vragen te verwachten bij de formatie, maar zal het signaal meenemen in de evaluatie van de Wbft.

De VBNL vraagt aandacht voor de uitspraak met betrekking tot de kosten van registratie van en het toezicht op cryptodienstverleners uit 2021. De VBNL krijgt graag inzicht in hoe mogelijke terugbetaling aan cryptodienstverleners gaat verlopen. Ook met het oog op de andere partijen die om de tafel zitten, aangezien deze anders mogelijk benadeeld worden als de kosten vervolgens verhaald worden bij hen.

De voorzitter geeft aan dat de uitspraken van de Rechtbank Rotterdam over de doorberekening van de kosten van de registratie van en het toezicht op cryptodienstverleners bestudeerd worden door DNB en juridisch wordt nagedacht wat te doen. DNB heeft daarover ook overleg met het MinFin.

Gezien de mogelijke implicaties van de uitspraak voor het registratieproces wil DNB dat zorgvuldig doen, zodat de juiste vervolgstappen bepaald kunnen worden. Dit geldt ook voor de vragen over het mogelijk crediteren van de kosten van 2021. Hier is de intentie dat geen extra nota’s naar andere partijen gaan. Zodra DNB daar een beeld bij heeft zal zij hierover zo snel mogelijk communiceren, maar daar kan in dit stadium niet op vooruitgelopen worden.

MinFin gaat vervolgens verder met een toelichting op het kostenkader 2025-2028. Het doel van het kostenkader is bestuurlijke stabiliteit richting de sectoren waarbij helder is dat DNB in staat moet zijn om de opgelegde taken goed uit te kunnen voeren en tegelijkertijd duiding te geven aan de sector wat er te verwachten is aan toezicht activiteiten. Een startnota met uitgangspunten voor het kostenkader 2025-2028 is vastgesteld door AFM, DNB en MinFin. IT zal een belangrijk onderdeel vormen van het kostenkader, zowel de kansen als de besparingen. Daarom zal een deepdive naar de Digitale Strategie een onderdeel vormen van het kostenkader. Daarin wordt gekeken wat de baten en lasten van de afgelopen periode zijn, wat daarvan meegenomen wordt en hoe verder wordt gekeken naar de toekomst. Daarnaast zal DNB een verdiepend onderzoek naar de kostprijs per fte doen. Daarbij merkt MinFin op dat dit ook bij de rijksoverheid gebeurt.

Het APT spreekt de wens uit graag actief betrokken te worden bij de totstandkoming van het kostenkader 2025-2028 en niet alleen geïnformeerd worden, maar mogelijk middels een adviserend panel en eerder in het proces. De voorzitter geeft aan het verzoek gehoord te hebben en dat dit ter overweging meegenomen wordt.

De VvV verzoekt om een duidelijke toelichting en spreekt nogmaals de zorg uit over toename van (Europese) regelgeving. De administratie en inspanning binnen instellingen neemt verstikkende vormen aan en dit wil de VvV adresseren. De economische commissie heeft targets gezet met betrekking tot regelgevingseffecten. Voorbeeld is ook het effect van regelgeving op het gebied van duurzaamheid op administratie en inspanningen van instellingen. De daarmee samenhangende kosten stijgen sterk, niet alleen direct maar ook indirect. De inspanningen om dit effect te beperken worden erkend, maar de kosten stijgen. Hetzelfde geldt voor de poortwachter/ KYC functie, dit levert veel druk op binnen organisaties. Dit blijkt ook uit een gezamenlijk rapport van de sector met KPMG. Graag wordt besproken hoe effectief en efficiënt met de Sanctiewet kan worden omgegaan ook in relatie met de risico-gebaseerde benadering. Daarnaast wordt gevraagd of er inzicht is in de breakdown over welke signalen voortkomen uit de poortwachter functie bij instellingen en wat dat uiteindelijk oplevert. Het zou goed

zijn een analyse te krijgen van het aantal meldingen gerelateerd aan de benodigde capaciteit om dit te verwerken, die vervolgens via toezicht bij publieke instellingen terecht komen met vervolgens een overzicht waar dat toe leidt.

DNB geeft terug dat dit deels terugkomt in het rapport “Van herstel naar balans”. Daarnaast is dit een punt wat besproken wordt in het FEC. MinFin onderschrijft dit en geeft aan dat dit de week ervoor is besproken in het overleg met het OM en het FEC. Doel is het schoonhouden van het systeem. Het betreft zowel het publiek als privaat belang, de meldingen zijn nuttig. MinFin verzoekt ook bij hen op de lijn te komen indien meer informatie is gewenst.

VvV geeft aan dat er veel frustratie leeft bij de instellingen met betrekking tot de hoeveelheid inspanningen om de financiële sector vrij te houden van financieel-economische criminaliteit. Het verzoek is, ondanks dat beweging gezien wordt, nog meer tempo en meer efficiency en effectiviteit. DNB geeft nogmaals aan de oproep te herkennen.

De VBNL is blij met de deepdive naar de kostprijs per fte. Verleden jaar hebben ze uit een eigen berekening geconcludeerd dat de kostprijs per fte buiten proportioneel hoog lijkt, maar geeft hierbij wel aan deze kostprijs niet te kunnen onderbouwen omdat er niet genoeg inzicht was. Daarnaast stelt VBNL de vraag of uit de € 6,5 miljoen aan geïnde boetes gebruikt kan worden voor de eerder genoemde uitspraak. Tevens wordt nieuwe Europese regelgeving zoals MICAR ter sprake gesteld en gevraagd of men niet bang is dat dit tot verdere ongelijkheid in Europa zal leiden, als voorbeeld wordt Revolut bank genoemd. Straks kunnen instellingen met een registratie in een andere lidstaat, opereren in deze markt, waar ze mogelijk minder kosten betalen voor registratie. VBNL benadrukt liever meer transparantie in de kosten en kostentoerekening te zien, dan de gang naar de rechtbank te maken.

MinFin geeft aan te werken aan de impact van MICAR in overleg met DNB. Bij andere sectoren is het ook zo dat in andere lidstaten andere financiële regelingen zijn, maar in Nederland geldt, net als in sommige andere lidstaten, dat de sector bekostigt. Er is ook een onderzoek geweest onder fintech bedrijven, waarbij duidelijk naar voren kwam dat een registratie hier als belangrijk werd gezien.

De voorzitter sluit af met de opmerking dat DNB de afgelopen jaren werkt met een meer compacte begroting, omdat gebleken is dat meer detail niet noodzakelijk bijdraagt aan meer transparantie maar vaak aan meer complexiteit. De voorzitter nodigt uit om in gesprek te blijven.

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit het plenaire deel.